

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ КНЯЗ БОРИС I“ – ГРАД БУРГАС

УТВЪРЖДАВАМ:

Заповед № 1099/13.09.2021 г.

АЛЕКСАНДЪР ИВАНОВ

Директор

ПРОГРАМА

за дейностите на ОУ „Свети княз Борис I“ – град Бургас

по Наредба №6/11.08.20016 г. за усвояване на българския книжовен език

за 2021 - 2022 учебна година

I. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Според Конституцията на Република България официалният език в страната е българският език. Той е езикът, на който се осъществява обучението в системата на предучилищното и училищно образование. Неговото изучаване и използване е право и задължение за всеки български гражданин, както и условие и ред за усвояването на български език от деца и ученици, за които българският не е майчин (чл. 3, ал. 1, чл. 4, ал. 1 от Наредба № 6/11.08.2016 г. за усвояване на книжовния български език).

Високото ниво на владеене на официалния книжовен език е важно условие, без което не може да се осъществи интегрирането на учениците в обществото, тяхното пълноценно интелектуално и емоционално развитие като личности.

Грамотността е фундаментално човешко право и е основен фактор за личен и обществен просперитет. Тя е от решаващо значение за способността на човека да се развива като личност, да се учи през целия живот и да участва пълноценно в обществото. Придобиването на грамотност дава възможност на всеки да живее здравословно, отговорно, успешно и независимо.

Обучението по български език е част от цялостната концепция за училищното обучение и се регламентира основно от държавния образователен стандарт (ДОС) за усвояване на българския книжовен език в системата на предучилищното и училищно образование и учебните програми, а се реализира чрез учебниците, учебните комплекти, познавателните книжки, учебните тетрадки и помагала.

Усвояването на българския книжовен език е задължително за всички деца и ученици, които се обучават в системата на предучилищното и училищното образование и се свързва с изисквания към устната и към писмената реч. (чл. 5, ал.1, ал. 2 от Наредба № 6/11.08.2016 г. за усвояване на книжовния български език).

Учителите са длъжни да преподават на книжовен български език и да подпомагат децата и учениците при овладяването и прилагането на книжовно езиковите норми при обучението по всички учебни предмети с изключение на чужд език, майчин език и на учебните предмети, които се изучават на чужд език (чл. 8, ал. 1 от Наредба № 6/11.08.2016 г. за усвояване на книжовния български език).

Усвояването на българския книжовен език се изразява в:

1. овладяване и прилагане на компетентностите, определени с ДОС за предучилищното образование по образователно направление български език и литература;

2. овладяване и прилагане на компетентностите по български език и литература, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка като очаквани резултати от обучението в края на отделните етапи и степени;

3. овладяване и прилагане на компетентностите, определени с учебните програми по предмета български език и литература;

4. спазване на книжовните езикови норми в учебните часове по всички учебни предмети, в дейностите по различните образователни направления, в които обучението се осъществява на български език, както и в дейностите за осигуряване на общата подкрепа за личностно развитие;

5. спазване на книжовните езикови норми в процеса на общуване в системата на предучилищното и училищното образование от децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти и непедагогическия персонал. (чл. 6 от Наредба № 6/11.08.2016 г. за усвояване на книжовния български език).

Програмата е съобразена със следните документи:

- Наредба № 6/11.08.2016 г. на МОН за усвояване на книжовния български език;

- Конвенция на ООН за правата на детето;

- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 - 2020), Национален план за действие в изпълнение на Националната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността, Регионален план за действие в изпълнение на Националната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността.

- Годишен комплексен план на ОУ „Свети княз Борис I” за учебната 2021 – 2022 година.

II. ПРИОРИТЕТИ

1. Целенасочена работа в процеса на обучение за подобряване на езиковите и комуникативните способности на децата и учениците, необходими за пълноценно общуване във всички социокултурни сфери.

2. Пълноценна социална реализация на децата и учениците на базата на добро равнище на владеене на езиковите норми и речевия етикет като резултат от обучението на роден език.

3. Повишаване на равнището на функционалната грамотност, което ще осигури възможност за личностно и обществено развитие и ще спомогне за постигането на интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж на икономиката.

III. ОСНОВНА ЦЕЛ:

Осъществяване на дейности в училището, насочени към усвояване на български книжовния език, насърчаване и повишаване на грамотността, преодоляване на пропуските в езиковите компетентности на децата и учениците, необходими за овладяването на знания и умения, гарантиращи постигане на ДОС за учебно съдържание по всички учебни предмети и за обогатяване и усъвършенстване на комуникативно-речевата им култура и за повишаване на нивото на функционалната грамотност на учениците.

IV. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

1. Усвояването на българския книжовен език се осъществява в процеса на предучилищното образование във всички форми на организация чрез:

-педагогическите ситуации по образователното направление български език и литература;

-педагогическите ситуации за обучение по останалите образователни направления;

-допълнителните форми на педагогическото взаимодействие, организирани в детската градина или в училището съобразно потребностите и интересите на децата.

2. Усвояването на българския книжовен език се осъществява в процеса на училищното образование във всички форми на обучение в учебните часове, предвидени за придобиване на училищната подготовка, в това число и при възникване на извънредна епидемична обстановка чрез:

- обучението по учебния предмет български език и литература;

- обучението по останалите учебни предмети или модули, по които обучението се осъществява на български език;

- дистанционно обучение по учебните предмети или модули, по които обучението се осъществява на български език

3. Усвояването на българския книжовен език се осъществява в процеса на предучилищното и училищното образование и чрез осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие в рамките на:

- допълнителните модули по образователни направления, в т.ч. и по български език и литература;
- допълнителното обучение по учебни предмети, в т.ч. и по български езици литература;
- консултациите по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература;
- допълнителните консултации по учебни предмети, в т.ч. и по български език и литература, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- заниманията по интереси;
- библиотечно-информационното обслужване;
- логопедичната работа.

4. Усвояването на българския книжовен език се осъществява и в процеса на общуване в системата на предучилищното и училищното образование. (чл. 7, ал. 1 – 4 от Наредба № 6/11.08.2016 г. за усвояване на книжовния български език).

5. Повишаване на грамотността на учениците чрез прилагане на разнообразни и ефективни форми на работа в учебните часове и в часовете за консултации.

6. Разширяване и обогатяване на извънкласната и извънучилищната дейност с цел развитие на комуникативно-речевата култура на децата и учениците.

7. Допълнително обучение по български език и литература като част от общата подкрепа за придобиване на очакваните резултати от обучението по учебния предмет, определени в учебната програма за съответния клас, се провежда чрез допълнителни учебни часове извън училищния учебен план по време на учебните занятия и/или по време на лятната ваканция съобразно потребностите на всеки ученик. Условието и редът за организиране на допълнителното обучение по БЕЛ се определят в ДОС за приобщаващото образование. (чл. 12, ал.1, ал. 2 от Наредба № 6/11.08.2016 г. за усвояване на книжовния български език/).

8. Обучения на учителите от начален етап и на учителите по български език и литература от прогимназиален етап за прилагане на интерактивни методи за работа с текст и електронната платформа MS Teams.

Спазването на книжовните езикови норми в системата на предучилищното и училищното образование се подпомага и контролира от учителите и другите педагогически специалисти. (чл. 9, ал. 4 от Наредба № 6/11.08.2016 г. за усвояване на книжовния български език).

Реализирането на Програмата се осъществява чрез план за действие, конкретизиращ работата за всяка учебна година. Програмата и планът са отворени и могат да се актуализират при нужда.

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

1. Подготвителна група

1.1. Организиране и провеждане на Национална седмица на четенето – „Родители четат на деца български народни приказки“

Срок: м. X. 2021 г.

Отг.: Анна Иванова

1.2. Провеждане на среща и презентация на нови детски книжки от бургаски писатели.

Срок: м. XII. 2021 г.

Отг.: Анна Иванова

1.3. Драматизация на приказка от детска книжка по избор.

Срок: през учебната година

Отг.: Анна Иванова

1.4. Организиране и участие в тържества – Никулден, Коледно, Осмомартенско, край на учебната година – рецитали, драматизации.

Срок: през учебната година

Отг.: Анна Иванова

1.5. Посещения на куклени и драматични детски постановки.

Срок: през учебната година

Отг.: Анна Иванова

2. Начален етап

2.1. Изготвяне на Програма с дейности за изпълнение на Наредба №6/11.08.2016 г. за усвояване на книжовния български език.

Срок: м. X. 2021 г.

Отг.: начални учители

2.2. Организиране и провеждане на Национална седмица на четенето – родители, бургаски писатели и поети четат на ученици откъси от книги на детски писатели.

Срок: м. X. 2021 г.

Отг.: учители II – IV клас

2.3. Викторина „Език свещен на моите деди“ при четвърти клас.

Срок: м. II. 2022 г.

Отг.: Класните ръководители на
IV клас

2.4. Провеждане на Празник на буквите в първи клас, като се постави акцент върху доказване овладените начални знания за строежа на езиковите и речевите единици, за някои правоговорни, правописни, пунктуационни и граматически норми на съвременния български книжовен език.

Срок: м. III.2022 г.

Отг.: Класните ръководители на I
клас

2.5. Съвместни дейности с читалищните дейци от читалище „Л. Каравелов“ - гр. Бургас: литературни четения; творчески срещи; отбелязване на годишнини на бележити личности и значими събития; творчески кръжоци с деца от училището.

Срок: м.XI.2021 г. – м.V.2022 г.

Отг.: класните ръководители в
начален и прогимназиален етап

2.6. Провеждане на дейности по МО в училището по проблемите на грамотността чрез провеждане на работни срещи и открити уроци.

Срок: м.XI.2021 г. – м.V.2022 г.

Отг.: учители в начален етап и
учители по БЕЛ

2.7. Участие в НВО по Български език и литература в IV и VII клас.

Срок: м. V - VI. 2022 г.

Отг.: учители по БЕЛ

2.8. Осъществяване на съвместни дейности с културните институции на територията на област Бургас.

Срок: м. XI.2021 г. - м. V. 2022 г.

Отг.: учители

2.9. Създаване на училищна практика за проследяване, оценка и анализ на постигнатите от учениците равнища на грамотност. Информация за техника на четене.

Срок: м. XII.2021 г.– м. I.2022 г.,
м.IV. – V.2022 г.

Отг.: учители в начален етап

3. Прогимназиален етап

3.1. Допълнително обучение на учениците по БЕЛ в VII клас през априлската ваканция /чл. 12, ал. 1от Наредба № 6/11.08.2016 г. за усвояване на книжовния български език/.

Срок: м.IV.2022 г.

Отг. : Весела Вълчева

3.2. Среци - разговор под надслов "С любов към книгата" със Соня Денева за силата на поетичното слово.

Срок : м. X. 2021 г.

Отг.: Д. Германова, Ив. Първинска

3.3. Участие в Националната седмица на четенето чрез инициативата „Нашата библиотека” и в „Работилници за творческо писане”, където участниците да споделят свои авторски текстове или любопитни факти от живота и творчеството на любими автори. “Походът на книгата”

Срок: м. X. 2021 г.

Отг.: Р. Боянова, учители по БЕЛ

3.4. Конкурс „Моята любима дигитална книга”.

Срок: през годината

Отг.: Д. Германова Ив. Първинска, В. Вълчева

3.5. Конкурс за най-добър четец.

Срок: м. IV. 2022 г.

Отг.: начални учители, В. Вълчева

3.6. Конкурс за есе на тема "Бай Ганьо и нашето съвремие" за повишаване на четивната грамотност на учениците от VII кл.

Срок: м. III. 2022 г.

Отг.: Диана Германова

3.7. С цел по-добро усвояване на СБКЕ, участие в състезанието „Любословие”.

Срок: м. IV. 2022 г.

Отг.: Д. Германова, В.Вълчева,
Ив. Първинска; кл.р-ли, I-IV кл.

3.8. За изучаване и запознаване с традициите и обичаите, миналото и настоящето на Бургаския регион, посещения на Историческия музей, Етнографския музей и Археологическия музей в град Бургас.

Срок: през годината

Отг.: Татяна Цвяткова, учители
по БЕЛ; начални учители

3.9. Чрез дните на „Отворени врати” да се привлекат родителите в процеса на учене за повишаване на функционалната грамотност на техните деца като част от Националната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността.

Срок: при подобряване на
епидемичната обстановка през
III, IV, V м. 2022 г.

Отг.: учители

3.10. Запознаване на педагогическите специалисти с промените в правописа на БКЕ според новия правописен речник на БАН, съгласно Наредба №6 за усвояване на книжовния български език, която изисква учителите да преподават на книжовен български език и да подпомагат децата и учениците при овладяването и прилагането на книжовноезиковите норми при обучението по всички учебни предмети.

Срок: м. I. 2022 г.

Отг.: В. Вълчева

3.11. Създаване на училищна практика за проследяване, оценка и анализ на постигнатите от учениците равнища на грамотност. Информация за техника на четене, състезания по четене.

Срок: м. XII. – I. 2021 г.,
м.IV- VI.2022 г.

Отг.: учители по БЕЛ

3.12. Изготвяне на портфолио на учениците от прогимназиален етап във връзка с равнището на грамотност.

Срок: м. II – V 2022 г.

Отг.: учители по БЕЛ